

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

PIK XLVL Ч. 238. Джерзі Ситі, Н. Дж., четвер, 13-го жовтня 1938. No. 238. Jersey City, N. J., Thursday, October 13, 1938. VOL. XLVL

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ П'ЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: ВЕрген 4-1014. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ЩЕ 150 МІЛІОНІВ НА ВОЄННУ ФЛОТУ

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвельт подав до відома, що плани уряду розбудови американської воєнної флоти потягнуть за собою потребу видати на цю ціль у найближчому фінансовому році додаткових 150 мільйонів доларів.

Президент дав цю відповідь газетарам на їх запит, чи ситуація в світі не робить дальші зброєння зайвими.

Президент почав конференцію з пресою з висказу свого здоволення з покінчення непорозуміння між Болівією та Чако та з факту, що в Америці нема війни.

ХОТІВ БИ ЗАБОРОНИТИ ПОВІТРЯНУ ВІЙНУ.

ВАШИНГТОН. — Секретар війни Вудрінг виступив у публичній промові за те, щоб держава дорогою міждержавних угод заборонила воювати з повітря.

ЗРІСТ ВОЄННИХ СТРАХІВ В АМЕРИЦІ.

НЮ ЙОРК. — Американський Інститут Публічної Оперативної Розвідки розслідує відношення американської публічної думки до чеської кризи й зв'язаних з нею питань.

На запит, чи добре зробили Англія й Франція, що погодилися з Німеччиною й не пішли на неї війною, більшість американців відповідає „так“. На запит, чи вимагання Німеччини від Чехословаччини оправдані, велика більшість відповідає „ні“. На запит, чи замирення між Англією й Німеччиною виродить мир на довгі роки, більшість відповідає „ні“. З цього Інститут робить висновок, що американська публічна думка боїться скорого вибуху війни, не вважаючи на мінхенську угоду.

БОРОТЬБА МІЖ ЮНІОННИМИ ГРУПАМИ.

ГЮСТОН (Тексас). — У відповідь на заяву Вільяма Гістона, президента Американської Федерації Праці, що угода між Федерацією й Комітетом Промислової Організації буде можлива аж тоді, як Джан Луїс, голова Комітету, зрештучує з свого становища, Джан Луїс заявив публично, що він готов зрештучувати з свого становища, як Вільям Грін зрештучить свого.

Вільям Грін заявив, що він не думає резигнувати.

ФОРД СТІЧАЄТЬСЯ З ПРЕДСТАВНИКАМИ АВТОМОБІЛЬНОЇ ЮНІ.

ДІТРОИТ. — У моторовій Гарія Бенета, директора автомобільної фабрики, завзятий противник робітничих юні, стрінувся й розмовляв з Геромо Мартином, президентом автомобільної юні, що нахвалюється, що вона zorganizувала 400,000 автомобільних робітників.

Стріча не була влаштована наперед, а трапилася зовсім випадково.

УКРАЇНСЬКЕ ВІЧЕ В СПРАВІ ЗАКАРПАТТЯ.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. — Тут відбулося в неділю всенародне віче, на якому рішучо заперестовано проти загарбання Закарпатської України Мадярщиною та проти всяких претенсій Польщі до нього. З віча направлено до Інтернаціональної Комісії в Берліні, до державних мужів Злучених Держав в Америці, Німеччині, Італії й Англії домагання права самовизначення для закарпатських українців включно до самостійності.

Як почесна президія на вічу засідали отсі американські громадяни, виходці Закарпаття: Андрій Пайкош, село Вапаник, столиця шароцька; Василь Шелельо, село Завідово, столиця бережанська; Григорій Пальчак, уроженець Філядельфії, котрого батьки походять із Закарпаття; Михайло Кузьма, село Гутка, столиця кошицька; Іван Микула, село Раковець, столиця земплінська; Іван Дудинець, село Колодця, столиця бережанська (берецька).

Вічем проводив гром. Теодор Свистун, секретарювали Стефан Мелян, Митро Пасічник, панна Марія Генрі і Давид Хмелік. Промовляли полк. Роман Сушко, проф. Шелергорі Герман і д-р Володимир Талан. Василь Шелельо подякував усім українцям, що в скрутну хвилю, в якій знайшлися закарпатські русини, вони приходять з братньою поміччю. Скавав Шелельо: „Як би так наші брати русини-українці виступали один за одного по цілій Україні, то напевно ніяка ворожа сила нас не пододалаб“.

Присутніх на вічу представників було до тисячі осіб. На вічу започатковано фінансову поміч Закарпаттю. Американські місцеві часописи принесли обширні вістки про це віче.

На вічу запала ухвала, щоб якнайскорше приступати до організування збройної військової помічи для охорони Закарпаття.

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА ПРИ РОЗБОРІ.

Грубо тінювані частини Чехословаччини це ті частини, котрих Гітлер домагався для Німеччини без плебісциту; легко тінювані це ті, що він їх домагався з плебісцитом. Нині він усе це дістав без плебісциту.

ЗНАЙШЛИ СПОСІБ ВІДКРИТИ ВАННУ ОТРУЙНОЇ ПАРИ.

Т. Т. Вудсон, інженір Генеральної Електричної Компанії в Скенектеді, Нью Йорк, придумав спосіб відкривання при помочи фотографічних ляп невидних голим оком отруйних випарів. Спосіб такий чуткий, що він відкриває навіть випари рутти, що виходять із закоркованої пляшки. Винаходив заповідати велике значіння для здоров'я робітників.

ПОТРИНЕ САМОГУБСТВО 60-ЛІТНЬОГО УРЯДОВЦЯ.

У Лодзі 60-літній В. Тикоцінський, урядовець одного торговельного підприємства, жонатий і батько два дорослих дітей, залюбився без взаємності в молодій товаришці в бюрі. На тому тлі рішив померти. Найперше повисився, але коли мотузок урвався, протяв собі жили на ширі й на руки. Коли й це не причинило його смерті, Тикоцінський вискочив з 3-го поверху й згинув. Він змирив 7 листів, що їх перед смертю передав дозорцеві дому.

ЩЕ ОДИН КОСТЕЛ.

У Висовій, на Лемківщині, посвятили новий римсько-католицький костел. Польська преса зазначає, що цей костел побудований старанням війська й Т. Ш. Л. У посвяченні взяв участь єпископ Лісовський, віцевоєвода Малашынський, директор департаменту релігійних віроісповідань і освіти Новак, староста й інші. Польська преса звертає увагу, що згаданий костел „ма щегульне значення для польської в тих сторонах“.

РИБИ НА ДЕРЕВІ.

У водах Африки живе один рід риб, названий „морським верблюдом“. Ці дивні створіння в пошукуванні комах вилізять на прибережні дерева. Притім забирають за собою великий запас води, якою поливають свою тіло, щоб воно не висохло.

ЗАСУДИЛИ ЗА СІДАЙСТРАЙК.

Перед присяжними суддями в філядельфійському суді розглядало дозов гарбарського підприємства МекНілі енд Прайсе Ко. за відшкодування з боку робітників, що вийшли були на сідайстрайк. Підприємство домагалось від робітників заплати 40,000 доларів як відшкодування за шкіри, що зіпсувалися підчас страйку. Присяжні призначили підприємству 5,000 доларів відшкодування. Рішенням обнято 204 робітників. Це перший процес цього роду в краю.

СОННИЙ ЗЛОДИЙ.

Безробітний 19-літній італієць Сильвестер Катанео з Грасі закривав вночі до вілли якоїсь пані Мартінек-Креск. В офіційна мешкала тільки кухарка, якої під ту пору не було вдома. Катанео зайшов у її кімнату. 150 франків і збирився вже втікати, коли раптом почув кроки на сходах. Це верталася додому кухарка. Злодійчук шугав миттю під ліжку.

Кухарка ввійшла до кімнати й негарно вложилася до ліжка. Катанео хотів підождати, аж вона засне, що опісля втекти з кімнати. Та втомлений „трудячий“ днем і схвилюванням, сам заснув. По кількох хвилинах зпід ліжка озвалось голосне хрюпіння.

Кухарка вискочила застрашена з постелі, вибігла й подала кликати поміч. Збіглися люди, розбудили заспаного злодійчука та обшуквали. При ньому знайшли 150 франків.

Пеховатого злодія замкнули в сусідній кімнаті до часу, аж прийде поліція. Та коли прийшли поліцаї, кімната була пуста. Катанео втік крізь вікно, забравши з собою 150 франків. Його арештували шойно кілька днів пізніше, коли він пропивав у каварні те, що йому залишилось з украдених грошей.

Карний суд у Грасі засудив пеховатого злодія, що заснув вночі, на 6 місяців в'язниці.

ПЕЕГОВОРІ З МАДЯРАМИ ПЕРЕРВАНИ.

КОМАРОМ. — Переговори між чехословацькою делегациєю і мадярами на один день перервано. Мадяри вперто стоять при тім, щоб віддати їм без голосування частину Словаччини і Закарпаття з Ужгородом. Мадяри прогнано ультиматом. Над границею стоїть по обох боках військо. Мадяри хочуть вмаширувати в бажані ними області силою.

ПОГОДИЛИСЯ В ПРАГІ ЧАКА.

Роземний суд, зложений з президентів республік: Аргентина, Бразилія, Чиле, Перу, Злучених Держави Америки й Уругвай, довів до згоди між Болівією й Парагваем у спорі за провінцію Чако, за котру між ними країни вівся спір майже від сотки літ та за котру недавно велася між ними люта війна.

КОМУНІСТИЧНА ДРУКАРНЯ НА ЖИДІВСЬКОМУ ЦВИНТАРІ.

В окружнім суді у Львові зачався карний процес проти Ш. Розентайна, обвинуваченого за комуністичну діяльність. У січні ц. р. стражник жидівського цвинтаря, Вандель, завважив двох чоловіків, що перескочили цвинтарний мур і скрились в шопі. Поліція знайшла й комуністичні відозви. Обвинувачений відповідав перед 2-ма роками за приналежність до комуністичної партії. Його товариша не викрили.

ЗАКІНЧИЛА ЖИТТЯ НА ГРОБІ ЧОЛОВІКА.

На гробі Реймонда Мура на одному з цвинтарів у Трентоні, Нью Джерзі, знайдено тіло його жінки Алісії з ранною в голові, видно завданою вистрілом з револьвера, що лежав коло неї. Коронер приймав до неї конання, що вона поповнила самогубство. Її чоловік помер у жовтні 1931 року.

КИЇВСЬКА ПРОВІНЦІАЛЬНА ПРЕСА САБОТУЄ КОМПАРТІЮ

КИЇВ. — Вияви неохоти до Москви й фермент, що від довгого часу триває в Україні, поширюються все на нові ділянки. В останньому часі пресові органи, що їх друкують українською мовою, свідомо не поміщують партійних постанов та інструкцій комсомольських організацій. Ось ці часописи: „Більшовицький Шлях“, що виходить у Миколаєві, „Більшовик“ у Чернігові, „Соціалістична Молдавія“ в Тирасполі, „Червоний Кордон“ у Кам'янці Подільській, „Зоря“ у Дніпропетровську, „Пролетарська Правда“ у Києві, „Чорноморська Комунa“ і „Більшовицький Прапор“ в Одесі та „Червоний Прапор“ у Харкові. У зв'язку з тими атаками саботажу переводять у редакціях київських і провінціальних українських часописів „чистку“.

Партизани в околиці Балти.

Підчас вправ Частин червоної армії на терені т. зв. „Автономної Молдавської Республіки“ невикрилі до справники перетяли дроти польового телефону. — Переведені докозження устійнили, що цей акт саботажу виконав оперуничий в околицях Балти партизанський відділ, створений з селян, утікачів з колгоспів. Цей відділ виконав уже багато нападів на советських склади матеріялів та підпалив чимало збіжжєвих магазинів. Органи советської влади zorganizували в двох районах Тираспольщини області. Підчас тих облав арештовано кілька сотень українських селян, підозріваних з співпраці з партизанами.

Київське ГПУ проти Сталіна.

До Києва приїхала з Москви комісія ГПУ, в склад якої входили: шеф ГПУ Єжов, генеральний прокуратор Вишинський і головний суддя Ульрих. З ними приїхав до Києва цілий поїзд відділів ГПУ. Призиди цієї комісії і війська з півночі стоїть у зв'язку з повстанням 37 полку піхоти в Києві. Над Києвом появився був літак, з якого летуни скинули летючки з зазивом до повстання проти Сталіна.

Масові арештування.

Рівночасно з тим почалися масові арештування серед українців, що служать у київським ГПУ. Досі арештовано коло 20 урядовців ГПУ. Є згода, що половина проводу київського ГПУ піде під суд. Коло Києва в тім самім часі виявилася стрілянина між вояками, що походять з Росії, і вояками українського походження. Між українцями було кілька десятків убитих, а також багато ранених.

ПРОТИУКРАЇНСЬКІ ДЕМОНСТРАЦІЇ У ЛЬВОВІ.

Львів. — Українська преса пише про відому протиукраїнської демонстрації таке: „В неділю, 25 вересня ц. р., на вулицях Львова появилися ватаги міського шумовиння та батярні, між якими було багато польових студентів, а навіть гімназійних учеників, які почали демонструвати проти українців. Демонстранти вибили шибни в багатьох українських крамницях, установах та навіть у приватних помешканнях у цілій Львові. Найбільше потерпіли українці, що мешкають при вул. Руській у Ринку, при пл. св. Юра та при вул. П. Скарги. По дорозі вони товкли тагожуві київських крамниць. Демонстранти вибили ватаги: „Преч з України“, „Преч з гайдамаками“, „нех жие обуз народова“. Поліція пробувала дрібні відділи розбити, але вони поорганізували демонстрантів і робили дальше спустошення аж до 10 год. вечором. Вони витовкли також частину вікон в українським шпиталі „Народня Лічниця“.

УБИВСТВО УКРАЇНСЬКОГО ДІЯЧА.

Львів. — Уночі 28 вересня ц. р. напали пять незаних покищо бандитів на хату селянина Гринька Скасдова, бувшого члена Ц. К. УНДО і колишнього кандидата на посла, що мешкав у Божикові, пов. Підгайці. Напасники побили на смерть самого Скасдова, а потім побили також його жінку. Похорон Скасдова відбувся в п'ятницю, 30 вересня, при величезному здвизі в народі. Яке то вбивство, покищо не відомо. Та не було воно в цілі грабунку.

УНДО БЕРЕ УЧАСТЬ У ВИБОРАХ.

Львів. — Центральний Комітет УНДО на своїм засіданні вирішив брати участь у розписаних недавніх виборах до польського союму. „Стоячи далі на засадах, висловлених у декларації УНДО з 7 травня 1933 р.“ В часі засідання було також внесення, щоб не брати участі у виборах. Його поставив д-р Д. Левицький. Але його внесок перепав значною меншістю голосів.

"СВОБОДА" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1914 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.
За оголошення редакція не відповідає.
Адреса: "СВОБОДА", Р. О. Бокс 346, JERSEY CITY, N. J.

ВЕЛИКА ХВИЛЯ

З днем 30. вересня цього року ввійшла офіційно в життя злука Згоди Братств з Українським Народним Союзом.

Через це дата перейде в історію української іміграції в Америці як одна з великих подій. Згадувати її будуть грядучі покоління як зворотну дату, як мент, з котрого почався в цій історії новий напрям.

Буде ця дата майже рівнозначна з датою 22. лютого 1894. року, коли то в місті Шамокіні відбулися перші збори в справі заложення рідної заповогової організації, нинішнього Українського Народного Союзу. Як знаємо, що ідею зєднання всіх українських імігрантів в одну заповогову організацію зчасом викривлено через поломання єдності, коли від великої спільної організації почали рижні недоволені люди відривати відділи й людей для створення рівнобійних і конкурентних організацій. Це створення конкурентних організацій, раз започатковане, здавалося, кінця не мало. Воно довело до поважного роздроблення наших організацій і принесло нашій еміграції багато шкоди, матеріальної й моральної.

Період дроблення українських організацій закінчився, коли українська іміграція побачила на гірких примірах упадку деяких з тих організацій, що для виконання своєї функції заповогової організації потребує багато матеріальної й моральної сили. Відколи це переконання раз нащепилося в українській іміграції, відтоді авторитет Українського Народного Союзу, як найстрашної й найбільшої організації, зростає щораз більше. Він ставав щораз більшою притягальною силою для тих що доглянули слабі сторони менших організацій. Головно від часу, як іміграційний закон обмежив майже зовсім вплив нової іміграції з старого краю, і як заповогові організації в своїх зусиллях приєднати свіжу кров мусили щораз більше покладатися на організацію молоді, стали розбиття й взаємна конкуренція українських заповогових організацій поважною перешкодою в дальшому зрості заповогових організацій. В міру зросту цього переконання росли бажання обєднати назад в одну цілість розбиті українські заповогові організації.

Говорено про це зєднання наново вже багато на зборах, конвенціях, ба навіть на конференціях між організаціями. Згода Братств в Оліфанті була першою, що справу перевела в життя, кладучи в цей спосіб немовби угольний камінь під нову епоху в розвою українського заповогового життя.

Користі з цієї злуки не мали й очевидні. Приносить вона користь буйшим членам Згоди, котрі дістають тепер забезпечення в певнім, фінансово могучім У. Н. Союзі. Скористають і члени У. Н. Союзу, бо вони дістають через буйших членів Згоди кращі звязки в тій околиці, де Згода головно працювала. Ці звязки треба використати, щоб іще більше скрипити числом нових членів і спільну нам організацію, У. Н. Союз. Хай пам'ять злуки Згоди з Союзом буде для нас заохотою до нової акції для зросту українського заповогового організаційного життя.

Павло Буркан.

ОЧІ ЗАЛЮБЛЕНОГО

(Оповідання).

Опера, то співана драма. В такій співаній театральній штуці не є важні думки, виспівувані акторами; не є важні слова, якими актори виспівують ті думки. В опері важна є тільки мелодія слів. В опері думки можуть бути дуже немудрі, ще менше мудро вони можуть бути сказані. Коби тільки музика тих слів була добра, то й опера неосіріша. Як бувають немудрі слова, себто як буває драматичне лібрето доброї опери... так в одній книжці може бути дуже лихий і лихо розказаний зміст повісті з дуже добрими, майстерськими образами до змісту повісті. Як в опері не драма є головне, а музика, так в книжці не повість є головне, а образки повісті. Для такої книжки ще не маємо назви. Вона ні повість, ні альбом. Таку книжку, таку ні повість ні альбом, видав один молодий, дуже зарозумілий письменник. Від у повісті хотів показати, яку то нечувано страшну силу має любов. Хотів показати, що звіра в людським тілі один його погляд на дівчину, яка йому подобається, може перемінити в ан-

гела. Той молодий письменник написав повість з таким змістом:
То було за короля Цвяшляка. Через гори з непрохідними лісами на межі, що відділяла край короля Цвяшляка від краю короля Бляшкі, ішов шлях. Тим шляхом їздили сюди й назад купці з багатим крамом. В лісах засіла ватага розбійників з отаманом Неспіймакою. Страшний був той Неспіймака. Як спіймав кого, то не лиш вєзав, що спіймав, а до шкєри. В зимі голого облядав водою і лишав на морозі, щоби, замерзаючи, перемінився в стовп льоду. В літє він свою жертву закатовував на смерть.
Сам він ніколи не катував. Лише сів собі на якийсь колодї або на каменї, приказував, що і як його кати зо спіймаєм мають робити і до їх роботи призивався. Дивився, як жертва його звєрської вдачі його кати відрубували руки, відрубували ноги, лупили шкєру, розстрілювали, або вїшали.
Раз тим страшним шляхом їхав купець з жінкою і дїтьми.

НАУКА ЗАКАРПАТТЯ

Важиться доля Закарпаття. Цежи — річ природна — обстоюють її дальшу принадлежність до ЧСР. Що думають німіці, не відомо. В кожнім разі вони в останніх часах остентаційно підкреслюють наявність в ЧСР (замовчувану іншими) 600,000 українців. Навіть занехали давно жививаної назви „рутенен“ або „карпаторуссен“, лише скрізь пишуть і говорять „українер“. Протівники німіців припускають, що при змінях у конституції ЧСР немалу ролю відіграє Закарпатська Україна, як свого роду німецький коридор для сполучки з Великою Україною. Натомісьць польська преса в один голос домагається віддання Закарпаття Мадярщині або зїставити його при ЧСР, і протестує проти автономії Закарпаття.

Але рівночасно стає на порядок денний і справа Великої України. На неї є багато претендентів. Росіяни, навіть деякі відломки польських політичних напрямків і т. д. І в цій справі треба стати в нашій закордонній акції виключно на точку погляду інтересів Великої України. Лише тут нема що поклакатися на право нації на самоозначення, чи там плєбісцит, і т. п. Бо в трагічних роках 1917—1921 і досї Велика Україна що дня і що години кровю зголошувала і зголошує своє право на державне незалежне існування; цієї кровю вона вже заявила не раз і не двічі свою незломну волю жити самостійним державницьким життям. А друге, Велика Україна вже жила самостійною республікою — або державною, яку в морі кровю втопила Росія. Отже те, чога наша закордонна пропаганда має домагатися для Великої України, це не плєбісцит, не право на самоозначення, лише згідно з нераз вививленою волею людности і згідно з фактами вже доконаними, домагатися привєрнення „статус кво анте“, привєрнення попереднього стану, себто реституції незалежної української держави над Дніпром зо столицєю в Києві.

Коли Австро-Угорщина й Німєччина завоювали в світовій війні цілу Сєрбію, викинувши її армію поза границі королївства, ніхто з сєрбів, що працювали на користь сєрбської справи за кордоном, не жадав ні ласки переможців, ні плєбісциту, ні права сєрбської нації на самоозначення, лише просто привєрнення незалежної сєрбської держави.

Ця програма є й наша програма. Лише нею вивануємо тих, що полягли за наш ідеал; лише нею здобудемо пошану й ентуальню симпатію та поміч для наших справедливих домагань.

— Два хлопці, може десять-дванадцять-літні, одна дівчина, може вісімнадцять-літня — один опришок відповів.

— Закнеблювати його! — отаман крикнув, — щоби не міг просити мене, ні кричати, як побачить, що ви з його донькою робите. Як його вже закнеблюєте і привяжете до отського дерева, приведіть дівчину. Ту дівчину на очах батька спонєвірятье. Вилупіть їй очі і живцем спаліть її, та паліть по трохи. Вперед спєчіть одну руку. Потому пришкєртье другу. Очевидно добре, аж до кости. Як уміє, зливати водою. Як очунає, знов пхати руку в полумїнь. По руках приїде черга на ноги. Так по трохи аж до смерти.

Батько пручався, сльози текли з очей, та не міг ні кричати, ні рушитися, щоби дитині скочити на поміч.

Дівчину привели і поставили перед отаманом. Один опришок спитав:
— Кому з нас, отамане, позволєши зачинати?

Отаман не відповідав. Лиш з запєртим духом позирав на дівчину. З його лиця, з його очей сїяла щораз більша, щораз солодша, щораз щасливіша, розкїшнїша блаженність.

— Як ти звєшся? — Неспїймака спитав дівчину.
— Марїя, — відповіла дівчина.

— Якї у нього дітї? (Далї буде).

ЯКОЮ ЯВЛЯЄТЬСЯ НАМ АМЕРИКАНСЬКА УКРАЇНА (Декілька думок зприводу викладу д-ра Луки Мишуги у Відні).

Відень, 24. IX. 1938.

Зараз після одержання вїстки, що проф. Іван Бобєрський та д-р Лука Мишуга прибули на короткий побут до Відня, я, як голова філії Українського Національного Обєднання (УНО) тут же, подбав у порозумінні з представником Союзу Українців Німєччини (СВН) радником д-ром Тарновєцьким, про те, щоби привітати гостей на ширших сходилах української громади в нас. Правда, надто легко зробити це нам не довелося. Певність про прибуття д-ра Мишуги ми мали шойно у вїдворок, 20. IX., бо від четверга аж до недїлі вєсь Відєнь мав бути внаслідок воєнних вправ повітряної оборони вповнї затемнюваний, так, що про товариські сходини в такий час не могло бути й мови. Та ми вєтаки впродовж не цілих 24 години змогли спільними зусиллями членів видїлу виготовити і розїслати стільки запрошенє, що в середу, на викладї нашого гостя зза океану, простора саяля Українського Клубу при Банкгассє 1. була вже в 8. год. ввечєри наповнена битком.

Після того, як я, відкривши сходини, пошанував обидвох наших гостей відповідною промовою, а публіка зо свого боку привітала їх, д-р Мишуга почав свій доклад про життя української еміграції в Америці.

В першу чергу він указав на те, що життя кожного українського середовища, де воно не булоб, витворює все одні й ті самі українські проблеми й питання, очевидно з їх необхідними рїжницями, залежними власне від даного місця. І отим то, якщо ми, українці, не розуміємо себе взаємно, то лиш тому, що не завдаємо собі труда прослїдувати й ознобно пізнавати те, що і як у кожнім нашім національнм середовищі твориться, бо нам здається, що для нас те все і без основнішого прослїдження самозрозумїла річ. А тимчасом приклад чужих дослідників показує, з якою основністю та з яким просто науковим матеріалом звикла нинї світова прєса підходить до української справи, доказуючи таким чином її неабияку вагу і рїжнєвичність. Отже ясно, що інформаційні доклади про наші поодинокі середовища для нас самих і саме нинї незвичайно цїнні й потрібні, наскільки вони спираються на дійсність безумовно правдивих фактів.

„Бо й найгравіша фраза — сказав наш докладник — не має найменшої вартости там, де йде про намічення фактів, що їх можнаб у цілості і в кожен час провїрити. Провїрити на те, щоб нація здала собі справу з того, що є в нас резервуаром і джерелом сил у народі, і як ці сили використати та їх опанувати“.

І підкрєсливши отак необхідність пізнавання нас самих дорогою якнайсерїознішого дослєду в околі нашого власного життя, промовєць перейшов до властивої теми свого доклада. А саме до того, як то наша еміграція за океаном змогла розкрити Новому Світові здобутки рїдної, української культури.

Тут в обсяг його помічень та міркувань увїшли всі важніші ділянки нашої творчости на землі Вашингтона. Як ось мистецтво, прєса й фїльма. Характер і праця молодого у Українського покоління і його досягнєння в наукових інституціях. Далїє роля церкви в українськїм життї за океаном. А накінець організації економічної самопомочи, зясованї при допомозї мїродатних статистичних дат, політична пропаганда та робїтнича справа.

І коли прєлєгент, переходячи отак від одної ділянки до другої, намічував скрізь позитивні моменти і здобутки в околі кожної, то у свідомості його слухачів зарисовувався щораз чїткіше ціловид того, що ми тут називаємо американською Україною. І не один з нас добув шойно трївкішу основу до якогось справдї річєвого осуду прє неї...

Дїйсно: Ми, українці, мало знаємо себе і про себе, і то саме з того погляду, де проявляється наше життєтворчє хотіння і творча сила.

От, наприклад, якщо мова про плєкання мистецтва в наших братів за океаном — творча праця і досягнєння таких першорядних мистців у нас, як у ділянці музики Олександр Кошиць, Михайло Гайворонський, Роман Придаткевич, Пєченїга-Углицький та інші, яким завдячуємо стільки наших мистецьких успіхів по лінії сполучування української музики й українського спієву на американськїм ґрунті. Але хїба в нас лише в цїй ділянці пропам'ятні діла? А от вам світової слави рїзбар мистець Архипєнко, з якого творив докладник видвигнув передовісьм рєчі національного змісту, як ось його подоби Шевченка, Франка та Володимєра Великого, причім малюнок подоби цього останнього докладник показав слухачам у репродукції, помїшеної недавно у „Свободї“.

І цікаво і мило було нашим слухачам дізнатись про те, що в Клівлєндї одна частина Культурного Гєроду є українська, і що саме там знаходяться ті три Архипєнкови мистецькі твори. Таксамо, як з великим заїкавленнєм слухала наша аудиторія інформацій прєлєгента про наші останні фїльми в Америці — як ось „Маруся“ та „Заповоєць за Дунаєм“ — і про звязану з нею пропаганду в користь нашого народнього мистецтва, що так знаменно виявляється в українських народних танцях, костюмах, піснях та звичаях.

Але хїба в нас лише в цїй ділянці пропам'ятні діла? А от вам світової слави рїзбар мистець Архипєнко, з якого творив докладник видвигнув передовісьм рєчі національного змісту, як ось його подоби Шевченка, Франка та Володимєра Великого, причім малюнок подоби цього останнього докладник показав слухачам у репродукції, помїшеної недавно у „Свободї“.

І цікаво і мило було нашим слухачам дізнатись про те, що в Клівлєндї одна частина Культурного Гєроду є українська, і що саме там знаходяться ті три Архипєнкови мистецькі твори. Таксамо, як з великим заїкавленнєм слухала наша аудиторія інформацій прєлєгента про наші останні фїльми в Америці — як ось „Маруся“ та „Заповоєць за Дунаєм“ — і про звязану з нею пропаганду в користь нашого народнього мистецтва, що так знаменно виявляється в українських народних танцях, костюмах, піснях та звичаях.

А що особлившу пропаганду нашому мистецтву робить українська молодь в Америці, коли при відповідних нагодах, особливо з нагоди святаочних виступів або демонстраційних походів, вбирається в народні виступає з українськими піснями в радіо, на концертах, добуває значних успіхів у вищих школах (гай скул), університєтах і спортивних клубах, і використовує всюди тут нагоду говорити чужинцєвї про Україну. І говорить нам гість багато про самостійність української молодї в Америці та про її привязаня до рїдної землі, хоч вона її ніколи не бачила. І згадує він тут про наші видання англїйською мовою, а прїтим і про призначєний для молодї додаток до „Свободї“ — „Ukrainian Weekly“, що помїстив досї стільки найціннішого матеріалу для поширєння знання української літератури і культури; між іншими переклади з Шевченка, Франка, Лєсї Українки, Коцюбинського, Куліша та інших.

А менї тут приходить на думку наша молодь в європейських осередках української еміграції, якої духовість теж домагаласяб щонайдбалившого плєкання з боку власних батьків та доцїльного національного проводу саме по лінії любови свого...

Отак побажатиб, щоби наша американська молодь була водно світлім прикладом для всєї української еміграції.

А коли мова про нашу церкву в Америці, то д-р Мишуга в чїткїм прїстивавленнї до тих, що намагаються прєдставити нам ту церкву як вогнище неанстанный боротьби, підкрєслоє в неї її моральну і національну силу. І діяльність її вважає позитивною та додатковою навіть і тоді, коли бра-

ти під увагу принагідні конфлікти, бо такі конфлікти в церковних взаємовідносинах промовєць в усіх народів в Америці вважає чимось звичайним. Отак і в цїй ділянці маємо за океаном цілі ряди неструджених робїтників національної справи, а чо свою основну тезу прєлєгент поясняє і підтверджує цікавими прикладами зо щоденного життя, які той виклад робили для слухачів щораз цікавішим.

А торкаючись економічної ділянки, промовєць накрєслив короткими, але важливими рисами — та при допомозї дуже для нас цїнних статистичних дат — образ праці та досягнєнь наших братів за океаном на тому полі, гідних з кожного погляду нашої уваги. Бо, як виходило з усіх заподань докладника, то тут значається успіх, який, якщо приглянутися ближче, можна означити великою сумою приватного і громадського українського майна. А на це наше національне, тяжким і невтомним трудом добує майно складається праця всїх: і наших робїтників у копальнях і фабриках, і наших корінників (гросєрників), кушнірів та похоронників, з одної, а профєсїоналістів — адвокатів, лікарів, аптекєрів, учителів і інших. — з другої сторони.

Далїє обговорив промовєць значіння наших заповогових організацій, зокрема розповів про велику моральну й національну силу та працю У. Н. Союзу, найстаршої і найбільшої нашої народньої установи в Америці.

Словом: Картина того всього, що ми почули від нашого гостя, це процес могутнього відродження української еміграції і процес ступєнового завойовування зовсім нових позицій в заоєанськїм світі, навіть наперекір тому, що українська еміграція там з усіх наймолодша!

А про все те говорив наш промовєць легко, прозоро і частєнько з погідним гумором, ніби перєскакуючи від одної теми до другої, і ніби от так собі, тоном свобідної гутїрки, та прєте з кожного погляду цікаво і по лінії провідної думки: обзайомити слухачів з фактичною дійсністю українського життя за океаном. І от та дійсність, та наша американська Україна, являється нам животворним заборолем наших змагань та справжньою твердиною нації за морем.

Це було вже в годині 11.45 вночі, і той виклад дравав уже точно 2 годчїні і 16 хвиль, та прєте запитає слухачів не було кінця і була небезпека, що виклад д-ра Мишуги продовжитья до самого рана...

Д-р Остап Грицаїл.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІ

В. Д., Шкаго. — Пишете, що Вам відомо, що заповогові організації іміграції з Закарпаття вислалли вже делегатів до краю й мабуть навіть тепер мають саою делегацію на Закарпатті, а такі великі українські організації, як заповогова організація У. Н. Союз або політична організація Обєднання, не мають свого прєдставника на Закарпатті в такїм важнім часі, коли рїшається його доля. Як нам відомо, перша делегація від закарпатської іміграції їздила на Закарпаття ще до виникнє тепєрїшої кризи в Чєхословаччині, і вона вже давно вернулась. Недавно тому вїхала до Європи друга делегація закарпатської іміграції, але вона вїбралася до Риму в справах церковних. Коли тепер мова про Українськїй Народний Союз або Обєднання, то ці дві організації мають тепер свого уповноваженого прєдставника, котрїє є д-р Лука Мишуга, а котрий має їх заступати на Закарпатті чи деінде, де справа вимагає.

3 УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НЮ ЙОРК, Н. Я.

Комітет Оборони Закарпаття в Америці.

Минулого тижня зорганізовано „Комітет Оборони Закарпаття в Північній Америці”. Почесним головою вибрано о. Емільяна Невицького, колишнього основника Пряшівської Ради в листопаді 1918 року. Чинним головою вибрано о. Василя Бєня, а заступниками пп. Миколу Бєня (вчитель) та Олександра Данканича, секретарями пп. Юрія Габоду та інж. Андрія Кістя, фінансовою секретаркою панну Тересу Палони, а скарбником п. Петра Ісидорича. До контрольної комісії ввійшли пп.: Іван Борішкевич, Юлія Борішкевич та Михайло Данканич.

Комітет поклав собі за завдання вести працю в користь відбудови української самостійної держави на Закарпатті.

ДІТРОЙТ, МІШ.

Вияснення Української Народної Ради метрополії Дітройту.

Подія, яка сталася в Дітройті в середу, 28. вересня ц. р., потрясла до глибини душі українським місцевим громадянством. Обурення нема кінця. А саме одинадцять осіб в імені всього українського громадянства в Дітройті без відома громади і проти її волі вислали до президента Чехословаччини, Бенеша, таку телеграму лояльності:

„In behalf of Czechoslovakian democracy we Ukrainians of American descent send you and your nation our sincere sympathy in your struggle against German imperialism and unjust aggression. The Ukrainians of Detroit will aid the Czechoslovakian nation to be victorious in their struggle to maintain their independence.”

Зробили вони це, хоч москвофіл Бенеш московців українців на Закарпатті і впродовж 20 літ не тільки що не вів автономії, а нищив усюк прояви українського життя. З усіх сторін Америки лили телеграми протесту в обороні українців на Закарпатті. А в неділю, 25. вересня, тільки три дні перед тим українська громада в Дітройті, зібравшись на вічу в Укр. Нар. Домі в силі понад 600 людей, ухвалила резолюції протесту проти Чехословаччини. Згаданих 11 осіб, які навіть брали участь у тім вічу і приймали резолюції протесту, в середу поступили шкідливо і вислали телеграму лояльності до Бенеша в імені цілої громади.

На цей учинок громада рішучо заперувала на зборах представників усіх народних організацій і товариств у четвер, 29. вересня ц. р., якими проводив: голова д-р А. Т. Кібзей, а секретарювали І. Іванчук та А. Малаїшин. Згаданих 11 осіб осуджено і відмовлено їм права говорити в імені цілої дітройтської української громади. Тими особами є: проф. Іван Королішин, Іван Бєня, Василь Лазеко, Василь Довгань, Тома Хрустаква, Василь Сербай, Тимотей Починюк, Йосиф Королішин, Настя Королішин, Василь Цимбаліст, Стефанія Цимбаліст.

Організації і товариства, які брали участь у зборах 29. вересня ц. р. в Укр. Нар. Домі, є: від 292 У. Н. С., від 146 У. Н. С., від 183 У. Н. С., від 175, У. Н. С., від 141 У. Н. С., від 75, У. Н. С., від 274 У. Р. С., Союз Українок Америки від 23, Централь Союзу Українок, Тов. ім. Лесі Українки, Укр. Народна Поміч, Парохія в Гемтремк, Українські Ветерани, ОДВУ від ч. 24, ОДВУ від 4, УЧХ, ОДВУ ч. 14, Союз

Гетьманців Державників в Дітройті і Гемтремк, Чорноморська Січ ч. 8, Оборона Лемківщини від 42, Укр. Нар. Дім, Укр. Мішгенська Ліга, У. А. Клуб Громадян Н. Дітройт, Громадянський Клуб Дірборн, Союз-Укр. Амер. ч. 5, Укр. Центр. Політичний Клуб, Укр. Демократичний Клуб Гемтремк.

Комісія в складі: о. д-р С. Чеханський, Осип Луцейко-Любецький, Іван Іванчук, Іван Кузь, Іван Чайківський виготовила телеграми протесту проти Росії, Польщі, Румунії й Чехословаччини, котрі збори одностайно прийняли і котрі зараз вислано до през. Рузвельта, Англії, Німеччини, Італії та Франції, про що відповідно повідомлено Американську пресу.

Тут подаємо протестаційні телеграми:

September 30, 1938
President Roosevelt
Washington, D. C.

Your Excellency:
Expressing the feeling of one million Americans of Ukrainian descent, we are deeply grateful to you for your valiant, timely and effectual efforts to preserve the peace in the present European crisis.

In these eventful moments when the rights of self-determination are being accorded to some European minorities, may we draw your attention that the largest European minority of more than forty million Ukrainians still remains divided among Russia, Poland, Rumania and Czechoslovakia in derogation of their national and human rights.

Gathered at a mass meeting in the Ukrainian National Temple at Detroit, we have resolved to make the European negotiators at Munich, Germany, cognizant of the Ukrainian question.

As our President, we ask you to lend a sympathetic ear to the rightful demands of this great European minority whose self-determination is so vital to the durability of world peace.

For The Ukrainian National Council of Metropolitan Detroit:
Dr. Ambrose T. Kibzey, Pres.
Rev. Dr. Stephen Chehansky, Sec.
John W. Koos, Treas.

September 30, 1938
Premier Edouard Daladier
Paris, France

The Ukrainians of America are cognizant of your valiant defense of the rights of the European minorities. More than forty million Ukrainians under Russia, Poland, Rumania and Czechoslovakia represent today the largest minority whose fate should not be overlooked by the liberty loving French people.

For The Ukrainian National Council of Metropolitan Detroit:
Dr. Ambrose T. Kibzey
Rev. Dr. Stephen Chehansky
John W. Koos

September 30, 1938
Premier Neville Chamberlain
London, England

The Ukrainians of America express their deep admiration for your history making efforts in the adjustment of minority rights in Europe.

Territorial inconsistencies among the European nations always did and will present problems until solved by men of your vision and your courage. More than forty million Ukrainians under Russia, Poland, Rumania and Czechoslovakia represent the largest minority whose fate is not being considered today. Those millions are still awaiting recognition of their right to self-determination.

For The Ukrainian National Council of Metropolitan Detroit:
Dr. Ambrose T. Kibzey
Rev. Dr. Stephen Chehansky
John W. Koos

September 30, 1938
Il Duce Benito Mussolini
Rome, Italy

Your stand on the question of self-determination of European minorities is commended by the Ukrainians of America.

More than forty million Ukrainians divided among Russia, Poland, Rumania and Czechoslovakia constitute the largest minority in Europe today. For the sake of lasting peace in Europe, we trust that you will persist in your just stand until all Ukrainian territories shall have been accorded the right of self-determination.

For The Ukrainian National Council of Metropolitan Detroit:
Dr. Ambrose T. Kibzey
Rev. Dr. Stephen Chehansky
John W. Koos

September 30, 1938
Reichsruer Adolf Hitler
Berlin, Germany

The Ukrainians of America are cognizant of your determination to unite the Germans of Europe into one Reich for the first time in history, and they believe that you do not intend in the expansion of the Reich to annex even one foot of un-German territory. They are grateful for your ex-

pressions concerning the right of self-determination of the Ukrainian minority in Czechoslovakia, and hope that this privilege for the sake of everlasting peace in Europe may be extended to other Ukrainian territories.

For The Ukrainian National Council of Metropolitan Detroit:

Dr. Ambrose T. Kibzey
Rev. Dr. Stephen Chehansky
John W. Koos

Президія протестаційних зборів.

НЮ ЙОРК, Н. Я.

Резолюції всенародного віча в обороні Закарпаття.

Всенародне віче, скликане „Комітетом Оборони Закарпаття” дня 9. X. 1938 р. в Стайвєсант Гай Скул у Нью Йорку, ухвалило такі резолюції:

1) Що Закарпаття, по розвалі австро-угорської монархії 1918 р., устами своїх умандатованих представників на радах: праяшівській 8. XI. 1918, словянській 8. XII. 1918 р. та хустській 21. 1. 1919 року виразно заявило свою волю жити в Незалежній Українській Соборній Державі.

2) Що через невідраді міжнародні обставини, неможучі здійснити цього ідеалу, Закарпаття на підставі добровільної умови американських емігрантів і Закарпаття з президентом ЧСР, Т. Г. Масариком в Америці, в листопаді 1918 р., приєдналося до Чехословаччини на основі повної національно-територіальної автономії, що обіймалаб також Пряшівщину.

3) Що Чехословаччина не дотримала своїх, міжнародних договорів у Версалю й Сент-Жермені забезпечених, по думці згаданої угоди зобов'язань супроти Закарпаття, це є не впровадила в життя автономії та відірвала Пряшівщину від Закарпаття.

4) Що Чехословаччина запровадила та впродовж довгих літ застосовувала на Закарпатті та Пряшівщині політику економічного висиску, національного гнету та переслідування народнього руху.

5) Що Чехословаччина завела в останнім часі на Закарпатті режим терору, здійснюючи стан облоги, переводячи арешти та ув'язнення національних провідників з метою не допустити до вияву свободної волі населення.

6) Що Закарпаття реагує на витворений стан річей відмовою йти або залишенням рядів чеської армії та збройним спротивом органам чеської влади на Закарпатті.

7) Що Закарпаття висунуло гасло незалежної держави, що має обіймати його територію разом з Пряшівщиною.

8) Тому, на основі права самовизначення народів, домагаємося признання Закарпаття включно з Пряшівщиною державної незалежності.

9) Стверджуємо, що Мадьярщина, яка в минувшині посідала Закарпаття й Пряшівщину, впродовж століть застосовувала на них режим неюдського гнету, висиску й переслідувань, є історичним ворогом української нації.

10) Стверджуємо, що Польща, другий історичний ворог українського народу, в теперішнім часі практикує режим жорстокого переслідування українського національного руху на Західній Українській Землях, хоч ім міжнародними договорами загарантовано широкую автономію.

11) Протестуємо рішучо проти зазіхань поляків і мадярів на ці українські національні землі й заявляємо, що населення Закарпаття й Пряшівщини й вся українська нація стануть об'єднані проти цих плянів і будуть поборювати їх зо зброєю в руках.

12) Від чехословацького уряду домагаємося негайного звільнення арештованих українських провідників Закарпаття та всіх українських в'язнів.

13) Домагаємося негайного виділення з чехословацької ар-

ПОВОРОТ ФІЛЬМОВОЇ ЗІРКИ.

Як Грета Гарбо, відома фільмова акторка, верталася в Америку, в ньюйорському порті вийшла на її стрічу ціла сотка репортерів і газетних фотографів. Хотіли її допитувати про різні справи. Вона заявила між іншим, що не віддала за відомого диригента Леопольда Стоковського.

мій українців із Закарпаття та Пряшівщини в національні частини під українською командою та вислани на Закарпаття й Пряшівщину для оборони їх прав.

ЗА ПРЕЗИДИУ ВІЧА:

Андрій Кістя, голова
Юрій Габода, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Я.

Посол Степан Ярема закликає виборців реєструватися.

Адв. Степан Ярема, що вже був дві каденції членом ньюйорської стейттової асемблі й тепер знову кандидує на це саме становище з 8. ньюйорського дистрикту, видав, як номінат Демократичної Партії, до українських виборців заклик, щоб вони не поминули зареєструватися (записатися) цього тижня до виборів.

Посол Ярема звертає увагу виборців-українців, що без реєстрації їм не можливо буде віддати своїх голосів у листопаді. Реєструватися треба в спеціальних на це призначених льокалах, що знаходяться по всьому місті. Де такий льокаль у вашім дистрикті, спитайтеся поліцейа. Реєстраційні льокалі відкриті від 5. години зполудня до 10:30 вечором, у суботу від 7. рано до 10:30 вечором.

„Що всі українські арештовані політичні в'язні в Чехословаччині мають бути негайно звільнені.

„Що українці, вояки в чехословацькій армії, мають бути безпробовочно виділені в наступному році.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ГУРАГАН У ПРОВІДЕНСІ.

В середу, 21. вересня ц. р., в 3 год. попол., провіденські мешканці пережили страшний гураган. Чути було вже в повітрі, що на щось зле заноситься. Не можна було зпочатку віддихати: Нагло повіяв сильний вітер і почали висипатися з дзенькотом шийи, а далі почали летіти склепові шийди. Хто був на вулиці, почав утікати й шукати захисту. Де далі не стало світла; надворі цілком потемніло. Я теж почав поспішати додому. В нормальнім часі я був би переїшов цю віддадь у 20 минутах. А тепер, з огляду на сильний вітер, що спиновав хід і кидав мною то сюди, то туди, мені прийшлося йти півтори години. Вдома я довідався, що середину міста заливає вода. Також занялася газівня. Цілу ніч працювала вогнева сторожа, заки зльоклізувала вогонь. А далі попереривало всі електричні й телеграфічні дроти. Без світла і без комунікації мешканці Провіденсу пробули цілу ніч. Другого дня появились часосипи, але в дуже маленьким форматі. З них ми довідувалися, що сталася, скільки шкоди наробив гураган та скільки жертв було а людях.

Н. П., Провіденс, Р. Ай.

3 РУХУ ПО ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗУ

НЮ ЙОРК, Н. Я.

Відчит в 204 від. У. Н. Союзу.

Дня 8. жовтня ц. р. відбулися збори 204 відділу У. Н. Союзу, на яких попри пологдження бжучих справ редактор „Націоналіста” м-р В. Душник, виголосив відчит на тему „Україна в світі світової політики”. Бєсідник зясував теперішнє положення українців під усіма займанщинами, а голловну увагу звернув на сучасне положення Закарпатської України, якої доля нині висунена найбільше на торги в міжнародній політиці. Члени відділу уважно вислухали цікавого доклада і по короткій дискусії рішили взяти масову участь у вічу в обороні Закарпаття, що відбулося другого дня в Нью Йорку, в Стайвєсант Гай Скул. Ухвалено також з каси відділу \$10 на поміч Закарпаттю. Ту суму вислано через Обєднання на призначену ціль.

М. Близнак, секр.

ПОМАГАЙТЕ НІРКАМ негайно! Вживайте зілля на скору поміч! Як ваші нирки або міхур не функціонують правильно і мусите часто вставати вночі, маєте біль у ногах, синю під очима, завороти в болю голови, як вам запухають суглоби або чуєте лекучі болі в сечових провадах, знайдете скору полекшу, вживаючи Duff's Compound, Зільної Гербаты ч. 66. Спробуйте її негайно! Купіть пачечку ще нині 75 цнт. Почтова оплата додатково 10 цнт. Питайте свого аптекаря або пишьте: S. Kyle Laboratories, 105 — 3rd Ave., New York City

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ВЕСТ ПУЛМАН, ІЛЛ. Місячні збори Тов. св. Арх. Михайла, від. 243, відбуються в неділю, 16. жовтня, в парохіяльній галі, 12205 N. E. Простіться членив прибути на збори, бо маємо важні справи до пологдження. — Даніло Бжучан, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Я. Місячні збори Бр. св. Писафата, від. 217, відбуються в неділю, 16. жовтня, точно в годині 2. пополудні, в галі парохіяльній, 303 Hudson Ave. Привітання всіх членів на цих зборах коначна, бо є дуже важні справи до вирішення. Довгючі члени мають прийти і виринити свої догви цього місяця, бо в противнім разі будуть сусєдзовані. Член, котрий не явиться на зборах без важних причин, буде караний пися братської увади. — А. Іванів, секр.

ОЛИФАНТ, ПА. Місячні збори Бр. св. Кирила й Методія, від. 86, відбуються в неділю, 16. жовтня, зараз по Ст. Божій де звичайно. Всі члени обов'язані явитися на означений час, бо сподівасмося, що головний радний У. Н. Союзу, О. Залоточий зо Скренгтону, буде привиний на цих зборах. — Гр. Сайкевич, прєдс.; Т. Мороз, кас.; П. Саламаха, секр.

НЮ КЕНСІНГТОН, ПА. Важні збори Бр. св. Арх. Михайла, від. 296, відбуються в неділю, 16. жовтня, в годині 2. пополудні, в У. Н. Домі в Річмонді, Па. Обов'язком кожного члена прийти на збори бо маємо важні справи, котрі мусимо поставити на денний порядок. Не думайте, члени, що уряд скликає збори для себе. Протино, уряд скликає збори для добра членів; уряд без членів не може ніякої справи сам рішити. Тому присутність членів коначна. Мусимо зрозуміти, що У. Н. Союз не є тільки асеруація, як хто говорить. Є багато привітальних членів, котрих багато членів не знає. Вживаємо всіх членів, котрі ще мають діти, чи дорослих, що ще не вписані в У. Н. Союз, нехай це зроблять. Цим вони сповнять в першій мірі для себе корисний, як також національно патріотичний обов'язок. — І. Балабан, прєдс.; В. Каліковський, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Я. Триквартальні збори Бр. св. Володимира, від. 130, відбуються в суботу, 15. жовтня, в годині 8. авечір, в У. Н. Домі, 217-219 1st 6. вул. Обов'язком всіх членів є прийти на ті збори, бо є важні справи до пологдження. Також мусимо членив виринити свої заглядості. Приходіть на означений час. — Антін Карпович, рек. секр.

ЗАВТРА!

З ПРИВОДУ 20-ЛІТТЯ ФІРМИ

П. СТАСЮКА

появиться в „Свободі” нове оголошення знижених цін на всякі м'яса і м'ясні продукти

НЕ ОМИНІТЬ ЦЕЙ НАГОДИ В ФІРМИ

П. СТАСЮКА

ЗАВТРА!

МИЛА НЕСПОДІВАНКА ДЛЯ ПОКУПЦІВ У П'ЯТНИЦЮ Й СУБОТУ ЦЬОГО ТИЖНЯ (OCTOBER 14 & 15).

ТОВ. ЗАПОРІЗЬКА СІЧ, 371 ВІД. У. Н. С., В НЮАРКУ, Н. ДЖ.

уряджує

СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ

В СУБОТУ, 15. ЖОВТНЯ (ОCTOBER) 1938. РОКУ

В ГАЛІ УКР. РОБ. ДОМУ, 57 BEACON STREET, NEWARK, N. J.

По концерті БАЛЬ для молодіж.

Початок у год. 8. Ввечір. Вступ 35 центів.

Хор української пресвітерської церкви під проводом проф. Ю. Кириченка.

Оркестра п. Я. Снігура.

Запрошується всі відділи У. Н. Союзу і всіх громадян міста Ньюарку і околиці до ласкавої участі.

226,38

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

САВТ ШЕРИФІЛД, Н. ДЖ. Місячні збори Тов. Запорозької Січі, від. 234, відбуваються в п'ятницю, 14 жовтня, в селі У. Н. Дому, 214-216 Фултон ул., в Елізабет, Н. Дж. Проситися всіх членів прийти на означений час, бо в важкі справи до пологодження. Урядники і контрольна комісія дадуть фінансовий звіт за третій час. Член, що не явиться на мітинг і не заплатив вкладки на мітинг, буде суспендований. Тож прошу запам'ятати дату і годину. — Василь Хміль, секр.

ПК ММ ПОМАГАСМО РІДНОМУ КРАЄВІ

НЮ ЙОРК, Н. Я.

Зо срібного весілля на визвольну боротьбу.

Анна й Іван Хитрик, члени 204 відділу У. Н. С., святкували 1. жовтня ц. р. 25-літній ювілей свого подружжя. При гарній забаві склали ювілейні привітти запрошеним гостям від 204 від. У. Н. С., від укр. прав: парохії, братства св. Володимира і сестрицтва Пресв. Діви Марії, яких членами є теж ювілянти.

При тій нагоді не забуто і про визвольну боротьбу та зібрано на ту цінь \$10. Гроші вислано через Обеднання. Зложили: о. Л. Весоловський \$1.25; по \$1: М. Близнак, І. Хитрик, В. Череватюк, К. Ядловський, В. Гарачай, К. Грицишин; по 50 ц.: О. Курчій, Т. Скульський, Ю. Кравчук, М. Мартинюк; пані Боднар 25 ц.

М. Б.

МАЙЖЕ ДАРОМ!

Театральна збірка українських книжок вартості \$5.00 після ціни каталога тепер продаємо за одного долара. Добра нагорода для аматорських кружків, як також для кожного українця, побільшити свою бібліотеку або вислати до старого краю. Займіть особисто, або пришліть одного долара і 15 центів на пересилку.

Друга нагорода є 100 перепланих карток, українські види і типи в краєках. Ціна за сотку в місяць \$1.00. З пересилкою \$1.10.

Шалючі хустки з краю, розмір 30x30 цалів, чорні, білі або червоні, з квітами, без френелів. Ціна за одну \$2.50. Для шторників відповідний оупст.

Горсти до українського строю з сукна, знижена ціна \$2.00.

Червоні коралі, 4 шурки до українського строю, дуже гарні, ціна \$2.00.

Заходіть до Українського Базару на стару адресу на четверту вулицю. Замовлення посилайте до: 138-UKRAINIAN BAZAR, 170 E. 4th ST., NEW YORK, N. Y.

ЧИ ВИ ЧИТАЛИ НАПЕРЕДОДНІ ІСТОРИЧНА ПОВІСТЬ В ДВОХ ТОМАХ

Написав Остап П. Білозерський.

ЦІНА \$1.00.

в Книгарні „Свобода“

“СВОБОДА,” 81-83 Grand Street, або Р. О. Box 346, Jersey City, N. J.

ФІЛДЕЛЬФІЯ, ПА. Місячні збори Тов. Запорозької Січі, від. 85, відбуваються в неділю, 16 жовтня, в Кинові Гал, в 1. годині пополудні. Просимо всіх членів прийти на означений час, не епіфаніювати. Будуть важкі справи. Довгуючі члени мають вирішити свій довг, як не вирівають, будуть суспендовані. — В. Шипула, предс.; М. Полішак, кас.; О. Косюк, секр.

ПАСАРИК, Н. ДЖ. Місячні збори Тов. Запорозької Січі, від. 87, відбуваються в неділю, 16 жовтня, в галі церковній, 47 Норт Авеню, 2. год. Кожний член має явитися на збори і взяти тикет на бал, що його влаштують снідню 3 місцеві відділи. Тикети балів мусять взяти кожний член. Довгуючі члени мають прийти і заплатити свій довг. — Т. Скороботський, предс.; М. Табачук, секр.

ФІЛДЕЛЬФІЯ, ПА. Мітинг Бр. св. Василя від. 339, відбувається у суботу, 15 жовтня, в годині 7. ввечір, в домі Укр. Громади, 3322 Норт Лавренс ул. Проситися всіх членів прийти на мітинг. Є важкі справи до вирішення і тому треба, щоб кожен член був прийнятий на цим мітингу. Пригадується довгуючим членам, щоб вирішили свої заєгалі вкладки. Проситися кожного члена нашого відділу, щоб привів одного нового кандидата в члени У. Н. Союзу, а отримає нагороду від Союзу, бо Союз платить тепер видкою нагородою, бо аж 4 долари за одного члена. Також проситися членів старатися придбувати нових членів до Союзу. Котрий член міг би вписати три члени до Союзу, той отримає аж 15 доларів нагороду. Також дуже добра нагорода вислати до Союзу діти, якщо теж є веселі нагороду: за одну дитину одного долара, за трое дітей аж 6 доларів! Отже котрі члени можуть придбати і вписати до Союзу кількох членів, отримають високу нагороду від У. Н. Союзу. — Іван Сорока Мак, предс.; Іван Сорока Мих., кас.; Олександра Дюрка, секр.

ПАСЕРІК, Н. ДЖ. Збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 42, відбуваються в неділю, 16 жовтня, в год. 2. пополудні, в локалі У. Н. Дому, 237 Норт Авеню, Passaic. Всі члени проситися зійтись тоді ж означений час. Є важкі справи до вирішення. Довгуючі члени не забувають вирішити свою заєгалість, бо зближаються річні збори. — Петро Головачук, секр.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. Місячні збори Тов. Запорозької Січі, від. 347, відбуваються в неділю, 16 жовтня, в 2. годині пополудні, в галі, де звичайно. Обов'язком кожного члена бути на зборах, бо в справі до пологодження. Довгуючі члени мають прийти й вирішити свої вкладки. — М. Романюк, предс.; Т. Ковальський, кас.; Г. Тимчій, секр.

ФІЛДЕЛЬФІЯ, ПА. Місячні звичайні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 83, відбуваються в неділю, 16 жовтня, в годині 1. пополудні, в домі У. А. Горожан, 847 Норт Френклин ул. Проситися членів прийти на ці збори. Напоминається довгуючим членам, щоб прийшли і вирішили свої довг. Коли цього не зроблять, то поступиться з ними після статута. — Семен Черномаз, секретар.

ЮНКЕРС, Н. Я. Мітинг Тов. Подільська Січ, від. 8, відбувається в неділю, 16 жовтня, в 2. годині пополудні, в селі У. Г. Кляубу, 13 Washington St. Проситися всіх членів явитися і вирішити свої вкладки, щоб не парзистись на суспенду. Проситися кожного члена принести 1 доларя, бо по мітингу буде гостина. — Н. Чолий, предс.; В. Мандзія, секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. Триквартальні збори Тов. Запорозької Січі, від. 234, відбуваються в п'ятницю, 14 жовтня, в селі У. Н. Дому, 214-216 Фултон ул., в Елізабет, Н. Дж. Проситися всіх членів прийти на означений час, бо в важкі справи до пологодження. Урядники і контрольна комісія дадуть фінансовий звіт за третій час. Член, що не явиться на мітинг і не заплатив вкладки на мітинг, буде суспендований. Тож прошу запам'ятати дату і годину. — Василь Хміль, секр.

ПАСАРИК, Н. ДЖ. Місячні збори Тов. Запорозької Січі, від. 87, відбуваються в неділю, 16 жовтня, в галі церковній, 47 Норт Авеню, 2. год. Кожний член має явитися на збори і взяти тикет на бал, що його влаштують снідню 3 місцеві відділи. Тикети балів мусять взяти кожний член. Довгуючі члени мають прийти і заплатити свій довг. — Т. Скороботський, предс.; М. Табачук, секр.

ПАСАРИК, Н. ДЖ. Місячні збори Тов. Запорозької Січі, від. 87, відбуваються в неділю, 16 жовтня, в галі церковній, 47 Норт Авеню, 2. год. Кожний член має явитися на збори і взяти тикет на бал, що його влаштують снідню 3 місцеві відділи. Тикети балів мусять взяти кожний член. Довгуючі члени мають прийти і заплатити свій довг. — Т. Скороботський, предс.; М. Табачук, секр.

ФІЛДЕЛЬФІЯ, ПА. Мітинг Бр. св. Василя від. 339, відбувається у суботу, 15 жовтня, в годині 7. ввечір, в домі Укр. Громади, 3322 Норт Лавренс ул. Проситися всіх членів прийти на мітинг. Є важкі справи до вирішення і тому треба, щоб кожен член був прийнятий на цим мітингу. Пригадується довгуючим членам, щоб вирішили свої заєгалі вкладки. Проситися кожного члена нашого відділу, щоб привів одного нового кандидата в члени У. Н. Союзу, а отримає нагороду від Союзу, бо Союз платить тепер видкою нагородою, бо аж 4 долари за одного члена. Також проситися членів старатися придбувати нових членів до Союзу. Котрий член міг би вписати три члени до Союзу, той отримає аж 15 доларів нагороду. Також дуже добра нагорода вислати до Союзу діти, якщо теж є веселі нагороду: за одну дитину одного долара, за трое дітей аж 6 доларів! Отже котрі члени можуть придбати і вписати до Союзу кількох членів, отримають високу нагороду від У. Н. Союзу. — Іван Сорока Мак, предс.; Іван Сорока Мих., кас.; Олександра Дюрка, секр.

ПАСЕРІК, Н. ДЖ. Збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 42, відбуваються в неділю, 16 жовтня, в год. 2. пополудні, в локалі У. Н. Дому, 237 Норт Авеню, Passaic. Всі члени проситися зійтись тоді ж означений час. Є важкі справи до вирішення. Довгуючі члени не забувають вирішити свою заєгалість, бо зближаються річні збори. — Петро Головачук, секр.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. Місячні збори Тов. Запорозької Січі, від. 347, відбуваються в неділю, 16 жовтня, в 2. годині пополудні, в галі, де звичайно. Обов'язком кожного члена бути на зборах, бо в справі до пологодження. Довгуючі члени мають прийти й вирішити свої вкладки. — М. Романюк, предс.; Т. Ковальський, кас.; Г. Тимчій, секр.

ФІЛДЕЛЬФІЯ, ПА. Місячні звичайні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 83, відбуваються в неділю, 16 жовтня, в годині 1. пополудні, в домі У. А. Горожан, 847 Норт Френклин ул. Проситися членів прийти на ці збори. Напоминається довгуючим членам, щоб прийшли і вирішили свої довг. Коли цього не зроблять, то поступиться з ними після статута. — Семен Черномаз, секретар.

ЮНКЕРС, Н. Я. Мітинг Тов. Подільська Січ, від. 8, відбувається в неділю, 16 жовтня, в 2. годині пополудні, в селі У. Г. Кляубу, 13 Washington St. Проситися всіх членів явитися і вирішити свої вкладки, щоб не парзистись на суспенду. Проситися кожного члена принести 1 доларя, бо по мітингу буде гостина. — Н. Чолий, предс.; В. Мандзія, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Місячні збори Тов. Зрода, від. 358, відбуваються в неділю, 16 жовтня, в 2. годині пополудні, в У. Н. Домі. Проситися всіх членів прийти на збори. Довгуючі мусять вирішити свої вкладки, бо в противний раз будуть суспендовані. — А. Карась, секр.

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ. Місячні збори Тов. Укр. Січ, від. 170, відбуваються в неділю, 16 жовтня, в годині 6. ввечір, в У. Н. Домі, 181-183 Файт ул. Обов'язком кожного члена прийти на збори, бо в важкі справи до пологодження. Проситися довгуючим членам, щоб вирішили свої заєгалі до У. Н. Союзу і до Тов. Січі, бо в противний раз такі члени будуть суспендовані. Рівночасно прошу привести до собою своїх знайомих, щоб їх вписати в членів У. Н. Союзу, бо нашим обов'язком є триматися Батька Союзу, як одна рідня і не розходитись по чужих організаціях, бо ніде ліпшої організації не знайдемо, як У. Н. Союз. Кожного нового члена наш відділ широко вітає. — Т. Наконечний, фін. секр.

ШКАГО, ІЛЛ. Місячні збори Бр. Роджества Пресв. Богородиці, від. 259, відбуваються в неділю, 16 жовтня, в парохіальній галі, 4950 S. Paulina St. Проситися всіх членів бути присутніми на цих зборах, бо є багато справ до рішення. — Андрій Фола, рек. секр.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. Квартальні збори Тов. Запорозької Січі, від. 206, відбуваються в неділю, 16 жовтня, в парохіальній галі, West School St. Проситися членів прийти на збори в годині 1:30 пополудні. Невиправлений член на зборах заплатити кару після статута. На цих зборах буде спрахування за третій квартал. Обов'язком є кожного члена принести одного члена до Союзу, а отримає нагороду за то. Проситися товаришів, щоб сплачували свій довг до товариства. Також напоминається, що би до Союзу платили на зборах. — О. Косюк, предс.; І. Ковальський, кас.; Н. Ведак, фін. секр.; Я. Процишин, рек. секр.

ЛІНДЕН, Н. ДЖ. Звичайні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 306, відбуваються в суботу, 15 жовтня, в годині 7:30 ввечір, в домі п. Стефанія Берези, 1314 Roselle ул. Як все так і тепер, пригадується членам, щоб обов'язково приходили на збори. Годі так далі поступати і заєгалувати про свої обов'язки, котрі дає нас в теперішнім часі такі дороги. Шановні члени, не думайте, що ви всі багаті і багато знаєте, і що вам на збори ходити якось не те. На тім ви дуже помиляєтесь, бо чим ми більше будемо жити соціально, тим більше ми навчимося, а навчимося того, чого тепер ми не знали, бо в нас так є, що декотрому жінка не каже їти, декотрому жінка дає гроші на заєгалу місячної вкладки, а він замість на збори, то ходить по салунах, марнує останній цент і приходиться додому і каже жінці, що був на зборах, а він ледин присунув додому (та не зі зборів, а з салуна), той місяць поза місяць довг росте. Тов, вірити, що коло члена скруто і нема чим заплатити. І що робить член? Кажє: „Ото Тов! бо ятеся заплатити за мене! Або я що? Не вартя віддати тих пару центів? А то все винен той секретар!“ Шановні члени, не можливо далі таке поступовання. Берім приклад з інших народів. Дивімся, як у них. І ми, як належимо до юні, правда що не обмінямо ані одних зборів, а приходите не через часом. А чому? Бо боїтеся, щоб вас не викричали або не наложили кару, а важніше, щоб не втратити праці. У Товаристві випадають всілякі справи, тих справ нема кому брати під ухвали, а що уряд зробить по своїм розумінні, то як щось котрому членові не дозволяють, то кричить і критикую, а інші, такі самі члени, як і він, думають, що то розумна людина (бо знає добре кричати), далі за ним і на уряд. Мовляв: що, де їм до уряду! Жінки бун урядником, я показав, би де раки зминують. А як прийдуть річні збори вибирати новий уряд, то нема з кого я вибрати. Кожний чогось боїться, але кричати, то не боїться. Так далі не може бути. Пригадуємо членам, щоб привели бодий одного нового члена, бо за кожного нового члена дистанте \$4 нагороду. Довгуючих членів напоминається, щоб по можності сплачували свій довг, бо індіше будуть наражені на суспенду. — Стефан Береза, гол.; Андрій Андрієвич, кас.; Василь Моссоєра, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Місячні збори Тов. Зрода, від. 358, відбуваються в неділю, 16 жовтня, в 2. годині пополудні, в У. Н. Домі. Проситися всіх членів прийти на збори. Довгуючі мусять вирішити свої вкладки, бо в противний раз будуть суспендовані. — А. Карась, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Місячні збори Тов. Зрода, від. 358, відбуваються в неділю, 16 жовтня, в 2. годині пополудні, в У. Н. Домі. Проситися всіх членів прийти на збори. Довгуючі мусять вирішити свої вкладки, бо в противний раз будуть суспендовані. — А. Карась, секр.

СПРАВДІ СЕНЗАЦІЙНЕ ВИКОНАННЯ

досі ще не бувале в малім радіо.

ЦЕ ПОДИВУ ГІДНЕ НОВЕ EMERSON 1939

І ЛИШЕ

5-лямпове (включно з баял-стовою лямпою) AC-DC

Модель BM-206

9.95

EMERSON No. BM-206

Ось вам знамениті призначки, що їх віділе лише в дорожнім радіо:

1. „КОМОРА ЧУДЕСНОГО ТОНУ“.
2. Американські авдіції й поліційні зв'язування
3. Електро-динамовий гучномовець
4. Автоматична контрола наваги.
5. Нутрішня антена.
6. Germoid Dail
7. Примамний кабінет з Бейклату на збір горіхового дерева.

1939 EMERSON КОМБІНАЦІЯ РАДІЯ І ФОНОГРАФА

5-лямпове AC (включно з баял-стовою лямпою) Американські авдіції й поліційні No. BM-216

19.95

EMERSON No. BM-216

Грає 10- і 12-цалеві рекорди електрично через радіо або само слухать як радіо.

Інші моделі Емерсона від \$9.95 до \$219.95.

SURMA

325 E. 14th ST., NEW YORK, N. Y. (between 1-2 Ave.)

Телефон до Сурми: Gramercy 7-0729

Слухайте Радіо-Програму Сурми кожної суботи в 4 годині сполудня, WBNX 1350 Кс.

ДИСТАНУТЬ ЗАНЯТТЯ

ПОТРІБНО ЖЕНЩИНИ до заряду дому. Може бути старша дівчина або вдова. Маю одного сина 13 літ. Можа заплатити дорогу до мене. Голоситися до: 236-ELIA KALEKA, 416 Wyona Street, Brooklyn, N. Y.

ПОШУКЕ ПОСАДИ

ДЯКОВЧИТЕЛЬ пошукує посади. Учить хор і діти, уряджує представлення і концерти. Ласкаві заєгалення слати до: 238-9-WASYL LWIWSKY, 29 SOUTH 2nd STREET, HUDSON, N. Y.

ЩОСЬ НАДЗВИЧАЙНЕ — ДО ЧИТАННЯ!

Український Альманах, 509 сторік, 131 предметів. Була ціна \$2.50, тепер 25 цент. Послайте 10 цент на пересилку. Письміть і зашипіть собі до свого нотесу нову адресу: S U R M A, 325 E. 14th St., New York, N. Y.

МИХАЛ Й. КОСЛОСКИ

ОБЕЗПЕЧЕННЯ І НЕРУХОМОСТІ (REAL ESTATE)

Публічний нотар. ... Мою ордеру. Корабельні картки. ... Европейськ справи.

52 JONES STREET, NEWARK, N. J. Tel.: Mitchell 2-9394

Д-Р ЮРІЯ АНДРЕЙКО

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР

321 E. 18th STREET, between 1st and 2nd Avenue, NEW YORK, N. Y. Tel. GRAMERCY 5-2410.

Урядові години: рано від 10 до 12. Ввечір від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

МИРОН ЛИТВИН

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Без ріжниць, як далеко позв. Ньюарком. Вразі потреби заєгалуйте до нас. Обслуға шира і чесна. — Office — 383 MORRIS AVENUE, cor. Springfield Ave. NEWARK, N. J. Phone: Essex 3-5347

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНІМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 E. 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel.: Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL: 707 PROSPECT AVENUE (cor. E. 158 St.), BRONX, N. Y. Tel. Ludlow 4-2568.

ІВАН БУНЬКО

Новий Український Удєрєтєкер заряджує погребами по ціні так мизькій, як \$150. Обслуға шира і чесна.

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 8th ST., NEW YORK CITY. Dignified Funerals at low as \$150. Telephone: Orchard 4-9088

ВРОДИЛА 19. ДИТИНУ.

Жінка Вільяма Андерсона, 49-літнього безробітного маляра домі в Вайлдууді. Ню Джерзі, вродила 19-ту з черги дитину. Всі її діти з винятком 3 жиють. Найстарша її дитина, син, має вже 24 роки й уже в жонатий.

ПОЗІР! РОЧЕСТЕРСЬКА ГРОМАДО І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР СПІШИМ УСІ НА ПРОТЕСТАЦІЙНЕ ВІЧЕ

яке устроюють наші місцеві організації

В НЕДІЛЮ, 16. ЖОВТНЯ (ОCTOBER 16, 1938)

В НАРОДНІМ ДОМІ (CIVIC CENTER)

831 JOSEPH AVENUE, ROCHESTER, N. Y.

точно в 3. годині.

Громадяни! Мадри на спілку з Польщею і Мусоліном простягають свої лаписти на нашу Закарпатську Україну. Ті мадяри, що сотками вшадли невинних наших людей підчас австрійської війни, ті, що десятиами літ мадяричили наших закарпатських братів і не могли їх зломати, хотять доконати тепер. Отже всі на Віче! Стари і молоді, як один муж, як одна родина, станьмо в обороні наших закарпатських братів! Бєсідники свої і чужі.

238

Комітет.

УВАГА УКРАЇНЦІ ДІТРОВІ І ОКОЛИЦІ!

УКРАЇНСЬКА ЧЕРВОНА ХРЕСТ ВІД. 14. ОДВУ І ТОВАРИСТВО ім. ЛЕСІ УКРАЇНКИ, ВІД. 37. С. У. А.

владтовують

СВЯТОЧНУ КОНЦЕРТОВУ АКАДЕМІЮ

в пам'ять 25-літньої річниці смерті великої української поетки ЛЕСІ УКРАЇНКИ

В НЕДІЛЮ, 16. ЖОВТНЯ (ОCTOBER 16, 1938)

В У. Н. ДОМІ, МАРТІН І МІШІГАН УЛ. — ПОЧАТОК ТОЧНО 7. ВВЕЧІР.

Вступ вільний.

Святочний реферат виголосить голова центральної управи У. Ч. Христа, Стефанія Галчичи, з Нью Йорку.

Громадяни! Перший раз наша громада здобулася на це, щоб пошанувати пам'ять великої української поетки і письменниці, ЛЕСІ УКРАЇНКИ. Шануючи своїх великих людей, ми тим самим вишовуємо свою націю й засвідчуємо, що ми свідомий, культурний нарід. Проте в цей день хай наша громада теж засвідчить про свою національну свідомість і культурність через свою масову участь в цій Святочній Академії.

УВАГА! РОЧЕСТЕР, Н. Я., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ЗАХОДИТИ КОМІТЕТУ ОДНОСЕЛЬЧАН СЕЛА ОБЕЛЬНИЦЯ, ПОВІТ РОГАТИН

владтовується

БАЛЬ

В СУБОТУ, 15. ЖОВТНЯ (ОCTOBER 15, 1938)

В НАРОДНІМ ДОМІ, 831 JOSEPH AVENUE, ROCHESTER, N. Y.

Початок у годині 7:30 ввечір. — Вступ 25 центів.

Увесь дохід призначений на підмогу читальні в старім краю.

Запрошуємо шановних громадян на цей бал. На балі буде пригравати музика В. Поповича. За добру забаву ручити

238

Комітет.

МОЛИТОВНИКИ

Біночок (у білій кавчуковій оправі, з образцем по середині. Малою формату. Для дітей) — \$.90

Ангел Хранитель (в гарній чорній полотняній оправі) — 1.35

Помилуй нас Боже (в чорній шкрявній оправі) — 1.35

Ангел Хранитель (в гарній чорній полотняній оправі) — 1.35

Ангел Хранитель (в білій кавчуковій оправі з образцем по середині) — 1.70

Бог радість моя (сторін 606. В гарній мягкій чорній опр. 2.00

Бог радість моя (сторін 606. В білій кавчуковій оправі з образцем по середині) — 2.50

“СВОБОДА,” 81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

ТАРЗАН СМІЛИВИЙ.

Післанець племені замбегу провадив відділ війська з Бальзою в чолі в тому напрямку, в якому він годину передтим бачив Тарзана з цілим товариством. Скоро вони попали на слід товариства і чимскорше поспішали, щоб їх здогонити. Нагло Бальзо стримався і рухом руки здержав решту. На обрію він побачив машируючих людей.

Бальзо скоро переконався, що цей гурт це люди, яких він шукає. Своім бистрим зором він навіть відмітив трьох білих чоловіків і одну білу жінку. Решта були чорні. Бальзо тішився тим, бо знав, що ті чорні послугачі звичайно погані вожаки і при першій небезпечі втікають. Найкраще буються білі. Та їх у порівнянні з його військом було небагато.

Це було полудне. Страшне сонце пекло і всі почували втому. Тарзан, бажаючи заощаджувати силу чорних, приказав усім спинитись і добре відпочити. Зполудня він думав пускаться далі в дорогу. Тарзан був певний, що в білий день скриті післанці племені замбегу не відважаться їх напасти. Та він забув, що їх може бути цілий відділ.

Можливо, що Бальзо був би теж не відважився їх напасти в білий день і був би ждав ночі. Та він був того переконання, що демони страшніші в ночі ніж у день. Вони в день подохливі, зате в ночі непереможні. Крізь його голову майнула „заохота“ Гагунда. Отож Бальзо ринувся в день напасти. „Тепер, або ніколи“, думав він у своїй голові.

Можливо, що Бальзо був би теж не відважився їх напасти в білий день і був би ждав ночі. Та він був того переконання, що демони страшніші в ночі ніж у день. Вони в день подохливі, зате в ночі непереможні. Крізь його голову майнула „заохота“ Гагунда. Отож Бальзо ринувся в день напасти. „Тепер, або ніколи“, думав він у своїй голові.